

Zkušenosti s rezistenty na Moravě

S mezidruhovými hybridy, šlechtěnými na rezistenci jsem se setkal již v roce 1982 na pokusné vinici tehdejšího Vinařského ústavu VŠZ Brno, pracoviště Lednice, díky Vilému Krausovi a Vlastimilu Peřinovi.

Jednalo se o kolekci novošlechtění, prováděnou především německými, ale i maďarskými šlechtiteli, kteří započali s tímto trendem hned v 50. letech. Pro skutečné ověření vlastností těchto nových hybridů si Kraus našel nadšené spolupracovníky, vinaře z provozu Lubomíra Glose v Břeclavi a Josefa Peřinu v Mikulově. Od roku 1985 byly založeny první větší parcely pro sledování rezistence především k houbovým chorobám a následovala i výroba vzorků vín k porovnání kvality s běžně pěstovanými odrůdami. Po návratu Miloše Michlovského ze studia nastal ještě větší zlom, který vyvrcholil založením vědecko-výrobního sdružení Resistant v roce 1986 ve Velkých Bílovicích.

Hrozen Hibernalu koncem října

V tomto sdružení se spojilo přes 25 vinařských podniků, především zemědělských družstev a státních statků z jižní Moravy, které poskytly prostředky na ověřování nových mezidruhových kříženců. Ihned po oficiálním startu jsme se vypravili na výzvědy a „nákup“ do Kecskemétu, Kišinéva a Oděsy, kde měl Miloš Michlovský nejlepší kontakty. Díky jeho „vinařské diplomacii“, která slavila úspěch často až nad ránem, se podařilo získat šlechtitelský materiál obrovské finanční, ale především genetické hodnoty. Rouby jsme vozili po stovkách do révové školky a měnili je jednou za pokladač folie, jindy zase za nákladní nebo osobní auto. Byla to dosti bouřlivá doba, kdy se během dvou let podařilo vypěstovat sazenice a postupně je vysazovat na členských podnicích. Ve Velkých Bílovicích jsme získali od místního družstva k provozním pokusům tři pozemky. Dva přímo v areálu vinic, kde jsme postupně vysadili více než 50 kříženců již odzkoušených v zahraničí, a jeden mimo vinice pro rychlé ověřování vlastních i získaných semenáčků metodou přestěpování za zelena. Stejně zaměřená vinice byla založena v Břeclavi pod vedením L. Glose, který tam vybudoval nejlepší zkušební a prezentační vinici, jež slouží dodnes. Především „odrůdy“ maďarského a moldavského původu byly ve větším měřítku vysázeny na všech členských podnicích, čímž jsme od roku 1989 dosáhli rozlohy více než 20 ha.

Zde je nutné říci, že naše činnost nebyla vždy přijímána s nadšením ani alespoň s malým pochopením většiny vinařské veřejnosti. Informací bylo málo a mnoho vinařů si spojovalo tuto novinku s přímo-plodými francouzsko-americkými hybridy, které se jenom před pár lety podařilo dostat pryč z produkčních vinic, především

pak na Slovensku. Na Slovensku, které bylo součástí tehdejšího státu, sídlil také jediný výzkumný vinařský ústav, který se k této problematice stavěl velmi konzervativně, a tak mnoho odborníků i specialistů bylo přímo pobouřeno činností mladíků na Moravě.

Pro nás je pak úsměvné, jak se dnes jejich názor změnil, a z mnohých se stali novátoři, kteří o trend využití rezistentních odrůd a biovinařství vždy bojovali a v bývalých politických poměrech prosazovali. Musím opět vzpomenout na Viléma Krause, který svým charismatem a vysokou diplomacií dokázal tuto věc obhájit a zajistit nám v tomto oboru náskok až do dnešních dnů.

Po sametové revoluci došlo k hospodářským změnám a původní poslání sdružení Resistant jsme přenesli nejdříve do Lednice na pracoviště Mendeleum a poté jsme začali budovat vlastní vinice a vinařství. Miloš Michlovský pokračuje v Rakvicích a Perné v širokém záběru a zhodnocuje rozsáhlou šlechtitelskou činnost především vysazováním nových vinic a novošlechtěním.

Moje činnost se v rámci možností zaměřuje na studium a aplikaci rezistentů ve výrobní praxi.

Na pokusné vinici založené v roce 1987 za působení sdružení Resistant jsem nejdříve pokračoval ve sledování révy vinné a ve výrobě vzorků vín. Postupně jsem přestěpoval mnou zvolená novošlechtění, především Hibernal, Festivalnyj, Malverina, F-7, F-6 a Laurot na větší plochy a převedl jsem konvenční způsob pěstování na biopěstování. Také pokračovala neformální spolupráce s vinaři z bývalých členských podniků, kde začali rodit pokusné parcely a také vznikat vlastní vinař-

ské provozy, kde se zpracovávaly hrozny z pokusných vinic. Tak se s viny seznamoval stále větší počet vinařů a samozřejmě stoupal zájem o sazenice, takže v prvních letech jsem se zabýval také množением sazenic a novošlechtěním.

V návaznosti na tuto činnost se dlouhodobě zaměřuji na využití a vhodnost rezistentů, především odrůdy Hibernál v režimu trvale udržitelného a přírodě přátelského způsobu pěstování. Biorežim představuje především biodiverzitu. Monokulturní způsob pěstování révy vinné je hlavní příčinou všech potíží, se kterými se můžeme během života vinice setkat, a tak využití odrůd odolnějších k houbovým chorobám je důležitým příspěvkem do mozaiky biodiverzity a udržitelnosti. Většinou si představujeme, že zatravnění celoplošné nebo ob řádek nám tento požadavek řeší. Je to však opět pouze jedna z částí, které navozují požadovanou rovnováhu. Vůbec nejdůležitějším faktorem je vytváření podmínek pro biodiverzitu, a sice tím, že co nejvíce omezíme monokulturní způsob pěstování. Vinice by se měla rozdělit podle terénních předpokladů na menší celky, aby vznikly ostrůvky, meze a plochy pro obsazení organismy, a to včetně keřů a stromů jako útočiště pro větší živočichy. K zamezení kalamičního šíření chorob jsou keře vysazovány v rozporu se současným trendem ve větším sponu v řádku tak, aby mezi jednotlivými keři mohl proudit vzduch. Důsledně a včas jsou prováděny zelené práce. Mezi-

Okraj vinice s bohatou biocenózou

řadí je oséváno pestrou směsí rostlin s velmi malým podílem trav. V současné době již nemulčujeme, ale odkvetlé rostliny poválíme speciálním váleem, který částečně láme stonky rostlin a částečně přitlačí k zemi. Půda je trvale překryta a nedochází k velkým vláhovým a mineralizačním výkyvům. Pod keři je půda kypřena výkyvnou radličkou, a to především z důvodu provzdušnění příkmeného pásu.

Rezistenty, které pěstujeme, vykazují různé vysoké stupeň odolnosti, jež přímo souvisí s jejich vitalitou a průběhem počasí. V minulosti jsem několikrát odzkoušel redukci chemické ochrany, a to až na 2 postřiky. Podmínkou je však sušší průběh počasí, kdy především odrůda Hibernál je

citlivá jak na plíseň révy (peronosporu), tak v době kvetení i na plíseň šedou (botrytidu). V současnosti se jako optimální jeví doporučený management pomocnými přípravky od firmy Biocont Laboratory z Brna.

Vína vyráběná z rezistentních odrůd jsou pro svůj vyšší obsah fenolických látek obecně náchylnější k oxidaci. Šetrným zpracováním je možné tomuto nedostatku předejít a vína jsou pak vhodná i pro školení v dřevěných sudech. Poptávka po rezistentních odrůdách (u nás je to především zmíněný Hibernál) je i při vzrůstající konkurenci stabilní a jak práce a výroba vína, tak i jeho konzumace jsou zajímavé a i v budoucnu se chceme tímto segmentem révy vinné zabývat. ■

◀ inzerce

TRÁPÍ VÁS PADLÍ?
VYŘEŠTE TO CHYTŘE...

PREV-B2 •
Wetcit •
VitiSan •
NatriSan •

